

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Axa prioritară 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Obiectivul tematic 9: Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Prioritatea de investiții 9v: Promovarea antreprenoriatului social și a integrării vocaționale în întreprinderile sociale și economia socială și solidară pentru a facilita accesul la ocuparea forței de muncă.

Obiectiv Specific (O.S.) 4.16: Consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto-sustenabilă

GHIDUL SOLICITANTULUI – CONDIȚII SPECIFICE

SOLIDAR Sprijin pentru consolidarea economiei sociale

Schemă de ajutor *de minimis*

Dezvoltare întreprinderi de economie socială

CUPRINS

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte	3
1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectivele specifice ale programului operațional	3
1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte	3
1.3. Activitățile/acțiunile sprijinite în cadrul apelului	3
1.3.1. Teme secundare FSE	7
1.3.2. Teme orizontale	8
1.4. Tipuri de solicitanți eligibili în cadrul apelului	8
1.5. Durata proiectului	10
1.6. Grup țintă	10
1.7. Indicatori	10
1.8. Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte	11
1.9. Valoarea minimă și valoarea maximă a proiectului și cofinanțarea națională (cofinanțarea publică și cofinanțarea proprie)	11
1.10. Regiunea/ regiunile de dezvoltare vizate de apel	11
1.11. Incidența ajutorului de minimis	12
CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării	12
2.1. Eligibilitatea solicitantului	12
2.2. Eligibilitatea proiectului	12
2.3. Eligibilitatea cheltuielilor	12
CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare	17
CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție	17
CAPITOLUL 5. Contractarea proiectelor – descrierea procesului	18
CAPITOLUL 6. Anexe	18

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectivele specifice ale programului operațional

Axa prioritară 4: Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Prioritatea de investiții 9v: Promovarea antreprenoriatului social și a integrării vocaționale în întreprinderile sociale și economia socială și solidară pentru a facilita accesul la ocuparea forței de muncă

Obiectiv Specific (O.S.) 4.16: Consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră autosustenabilă

1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Această cerere de propuneri de proiecte este un apel de tip competitiv, cu termen limită de depunere.

Prezentul apel este dedicat **exclusiv regiunilor mai puțin dezvoltate** (*Centru, Sud-Est, Sud Muntenia, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia*), **regiunea București-Ilfov fiind exceptată** de la finanțare pentru prioritatea de investiții 9.v.

SISTEMUL INFORMATIC MySMIS 2014 VA FI DESCHIS ÎN DATA DE 21 Septembrie 2016, ORA 14.00 ȘI SE VA ÎNCHIDE ÎN DATA DE 14 Noiembrie 2016, ORA 16.00.

1.3. Activitățile/acțiunile sprijinite în cadrul apelului

Întreprinderile sociale vizate de prezentul apel sunt, în conformitate cu prevederile Legii nr. 219/2015 privind economia socială, întreprinderi organizate independent de sectorul public și care au scopul de a servi interesul general, interesele unei colectivități și/sau interesele personale nepatrimoniale ale membrilor prin producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări. Aceste întreprinderi contribuie la dezvoltarea comunităților locale, inclusiv prin implicarea unor persoane aparținând unor grupuri vulnerabile în activități cu caracter social și economic, facilitând accesul tuturor la resursele și serviciile comunității.

Obiectivul acestei scheme de finanțare este consolidarea capacității întreprinderilor sociale de a funcționa într-o manieră sustenabilă.

Tipurile de activități/ acțiuni eligibile care pot fi sprijinite în cadrul prezentului apel sunt următoarele:

- consiliere, mentorat și formare (profesională și/sau în domeniul social) și dezvoltarea abilităților persoanelor implicate în întreprindere;
- servicii de consultanță pentru dezvoltarea întreprinderii, de ex., pentru dezvoltarea de noi produse, dezvoltarea mărcii, eficientizarea modelului de afaceri etc.;
- dezvoltarea capacității de producție, de furnizare de bunuri, de execuție de lucrări și/sau de prestare de servicii a întreprinderii, inclusiv prin identificarea și/sau dezvoltarea de piețe de desfacere;

- promovarea vizibilității întreprinderii sociale, inclusiv a întreprinderii sociale de inserție, respectiv a mărcii sociale și/sau a atestatului de întreprindere socială, a formelor de acțiune specifice acestor întreprinderi, inclusiv a principiilor economiei sociale, de exemplu, prin participarea la târguri;
- accesibilizarea locurilor de muncă în funcție de nevoile persoanelor și adaptarea locului de muncă la capacitatea persoanei, în vederea desfășurării activității în cadrul întreprinderilor sociale și întreprinderilor sociale de inserție;
- transferul de *know-how* către/ de la alte comunități și actori relevanți la nivel de țară sau din alte State Membre ale Uniunii Europene;
- activități de dezvoltare a misiunii/ programelor sociale a întreprinderii, prin implicarea actorilor relevanți de pe piața muncii, din sistemul de învățământ/ de asistență medicală/ de asistență socială sau din administrația locală/ centrală, în vederea creșterii implicării în furnizarea de servicii pentru grupurile vulnerabile, rețele de sprijin și de cooperare, diseminarea de bune practici;
- alte activități în vederea consolidării capacității întreprinderilor sociale de a funcționa într-o manieră sustenabilă.

În scopul descrierii clare și a justificării activităților proiectului, solicitantul va include obligatoriu descrierea următoarelor elemente (pentru detalii privind secțiunile unde se vor completa aceste informații, a se vedea Anexa 3 – Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare):

- 1) **Problema socială** a cărei rezolvare constituie misiunea socială ale întreprinderii, respectiv problema socială vizată de proiect: categoriile de persoane cărora li se adresează întreprinderea socială respectivă și nevoile sociale ale acestora, zona geografică, problema comunitară/ de mediu pe care încearcă să o rezolve întreprinderea;
- 2) **Misiunea socială/ programele sociale** ale întreprinderii sociale;
- 3) **Prezentarea afacerii și a caracteristicilor sociale (modelul de afaceri)** specifice întreprinderii: se vor descrie activitățile curente ale întreprinderii, atât cele economice (serviciile, categoriile de lucrări executate, servicii prestate și/sau produsele furnizate membrilor sau terților contra cost, modalitatea de distribuție a profitului/ excedentelor), cât și cele sociale;
- 4) **Modelul de organizare și funcționare** a întreprinderii sociale, cu accent pe modul în care se asigură participarea membrilor și a altor actori interesați, inclusiv persoane din grupuri vulnerabile, dacă acestea fac parte din grupurile vizate de întreprindere, la deciziile privind activitățile acesteia și modul în care acesta reflectă principiile prevăzute la art. 4, lit. c și d, Legea nr. 219/2015 privind economia socială;
- 5) **Scurt istoric al rezultatelor economice și sociale ale întreprinderii din ultimii 3 ani:** descriere succintă a dezvoltării și evoluției activității/ produselor/ serviciilor/ lucrărilor, precum și principalele realizări privind:
 - **rezultatele economico-financiare:** se vor preciza valorile pentru volumul de vânzări și cifra de afaceri/venituri, la nivel de întreprindere și pentru fiecare

din serviciile/ produsele/ lucrările (sau categoriile de servicii/ produse/ lucrări);

- **rezultate corespunzătoare misiunii/ programelor sociale ale întreprinderii:** în funcție de specificul obiectivelor sociale ale întreprinderii, solicitantul va descrie cel puțin un rezultat social, folosind, de exemplu, următorii indicatori:
 - numărul angajaților (sau, după caz, al membrilor cooperatori și a covențiilor de muncă aferente) și cuantumul normei de muncă a acestora; numărul persoanelor aparținând unor grupuri vulnerabile, raportat la valoarea totală a resurselor umane;
 - numărul total de persoane care au beneficiat de produse, lucrări sau servicii din partea întreprinderii, pe tipuri de produse, lucrări sau servicii; procentul, din numărul total, al membrilor întreprinderii, respectiv al persoanelor aparținând unor grupuri vulnerabile, pe categorii;
 - volumul din cifra de afaceri realizat prin aportul/ datorită implicării membrilor/ asociaților/ acționarilor întreprinderii;
 - numărul de beneficiari ai activităților sociale/ nonprofit derulate, pe produse, lucrări și/sau servicii, aplicând modalitatea obișnuită de raportare prin care organizația își înregistrează activitățile;
 - numărul beneficiarilor aparținând unor grupuri vulnerabile, raportat pe tipuri de grupuri și pe produse, lucrări și/sau servicii oferite;
 - ajutoarele financiare și/sau materiale acordate (număr/ cantitate totală, tip, valoare minimă, maximă, medie), către toți beneficiarii, respectiv către beneficiarii aparținând grupurilor vulnerabile;
 - numărul total de membri ai întreprinderii, respectiv procentul, din acest total, al membrilor/ asociaților/ acționarilor lucrători, al celor producători și al celor consumatori/ clienți, precum și cu detalierea numărului/ procentului de membri aparținând unor grupuri vulnerabile, pe localități/ medii de rezidență urban/rural.
- 6) ***Direcțiile strategice de dezvoltare*** a întreprinderii, având în vedere atât activitatea economică, cât și misiunea/ programele sociale ale acesteia;
- 7) ***Obiectivul general și obiectivele specifice ale proiectului; modul în care se integrează acestea în strategia de dezvoltare*** a întreprinderii;
- 8) ***Descrierea produsului/ produselor, serviciului/ serviciilor, respectiv a lucrării/ lucrărilor*** care fac obiectul proiectului:
 - pentru produse/ lucrări, vor fi prezentate atât caracteristici fizice, cât și tehnologia utilizată în producerea/ dezvoltarea/ executarea acestora (materii prime, echipamente, forță de muncă, patente etc., cu localizarea surselor acestor elemente, la nivel de regiune de dezvoltare/ județ);
 - pentru servicii se va descrie ce reprezintă, ce nevoi satisfac, care sunt materialele, echipamentele și resursele umane necesare, care sunt etapele procesului de prestare a serviciilor, care sunt beneficiile pentru clienți;
- 9) ***Justificarea proiectului/ a activităților propuse:*** analiza punctelor tari și a celor slabe ale întreprinderii, respectiv analiza amenințărilor și a oportunităților din mediul în

care funcționează aceasta (SWOT), precum și justificarea activităților propuse față de acestea;

10) **Modul în care se integrează activitatea întreprinderii în contextul social și în cel economic** din zona respectivă: elemente de analiză de piață privind activitatea care face obiectul cererii de finanțare;

11) **Rezultate economice și sociale specifice**: solicitantul va defini în proiect un set de rezultate proprii corespunzătoare activităților planificate, rezultate care vor fi ulterior prezentate și publicului larg; aceste rezultate vor fi economice, sociale, și, după caz, de mediu; ele vor fi cuantificate pe baza unor indicatori specifici de raportare socială, estimați cel puțin pentru perioada proiectului; solicitantul va stabili obligatoriu valori pentru următoarele rezultate:

- **rezultate economico-financiare**: se vor preciza valorile estimate pentru volumul de vânzări și cifra de afaceri/venituri, cel puțin pentru perioada de implementare a proiectului, la nivel de întreprindere și pentru fiecare din serviciile/ produsele/ lucrările (sau categoriile de servicii/ produse/ lucrări) vizate de proiect;
- **rezultate corespunzătoare misiunii/ programelor sociale ale întreprinderii**: în funcție de specificul obiectivelor sociale ale întreprinderii, solicitantul va propune și estima cel puțin un indicator de raportare socială, cum sunt, de exemplu, următorii:
 - numărul angajaților (sau, după caz, al membrilor cooperatori și a covențiilor de muncă aferente) și quantumul normei de muncă a acestora; se va estima de asemenea numărul persoanelor aparținând unor grupuri vulnerabile, raportat la valoarea totală a resurselor umane vizate;
 - numărul total de persoane care au beneficiat de produse, lucrări sau servicii din partea întreprinderii, pe tipuri de produse, lucrări sau servicii; procentul, din numărul total, al membrilor întreprinderii, respectiv al persoanelor aparținând unor grupuri vulnerabile, pe categorii;
 - volumul din cifra de afaceri realizată în cadrul proiectului, realizat prin aportul/ datorită implicării membrilor/ asociaților/ acționarilor întreprinderii;
 - numărul de beneficiari ai activităților sociale/ nonprofit derulate în cadrul proiectului, pe produse, lucrări și/sau servicii, aplicând modalitatea obișnuită de raportare prin care organizația își înregistrează activitățile;
 - numărul beneficiarilor aparținând unor grupuri vulnerabile, raportat pe tipuri de grupuri și pe produse, lucrări și/sau servicii oferite în cadrul proiectului;
 - ajutoarele financiare și/sau materiale acordate în cadrul proiectului (număr/ cantitate totală, tip, valoare minimă, maximă, medie), către toți beneficiarii, respectiv către beneficiarii aparținând grupurilor vulnerabile;

- o numărul total de membri ai întreprinderii, respectiv procentul, din acest total, al membrilor/ asociaților/ acționarilor lucrători, al celor producători și al celor consumatori/ clienți, precum și cu detalierea numărului/ procentului de membri aparținând unor grupuri vulnerabile, pe localități/ medii de rezidență urban/rural.

1.3.1. Teme secundare FSE

În cadrul Axei prioritare 4 – Prioritatea de investiții 9.v sunt vizate temele secundare prezentate în tabelul de mai jos.

Propunerile de proiecte vor trebui să evidențieze în secțiunea relevantă (*tema secundară vizată*) în ce constă contribuția proiectului la o anumită temă secundară, precum și costul estimat al respectivelor măsuri.

Alocările din tabelul de mai jos reprezintă alocări indicative la nivelul Axei prioritare 4. Prin urmare, în cadrul cererii de finanțare se vor evidenția sumele calculate pentru măsurile care vizează teme secundare relevante pentru proiect.

Tema secundară	Pondere minimă pe proiect %
01. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor	1
02. Inovare socială	5
05. Îmbunătățirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor	5
06. Nediscriminare	3

În dezvoltarea cererii de finanțare, prin anumite activități, veți viza **cel puțin o temă secundară** dintre cele aferente axei prioritare. Pentru respectiva temă secundară veți avea în vedere un buget care să reprezinte **minimum procentul indicat** în tabel, calculat la totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului.

Aspecte privind inovarea socială

Prezentul apel vizează cu precădere tema orizontală a inovării sociale. Inovarea socială constă în identificarea de soluții structural noi la anumite probleme sociale, soluții care produc schimbări sociale în sensul îmbunătățirii situației existente și a creșterii calității vieții pentru grupuri de indivizi, comunități și societate în ansamblu, soluții care au fost adoptate și difuzate și al căror principal scop nu constă în profitul economic al grupurilor de persoane.

Modalitățile de acțiune propuse de întreprindere prin proiect vor fi apreciate ca inovații sociale în măsura în care¹:

1. **răspund unei probleme sociale** sau unei nevoi sociale nesatisfăcute;

¹ MATEI, Aura, INOVAȚIA SOCIALĂ – O HARTĂ TEMATICĂ, *Inovația Socială nr. 2/2009 (iulie-decembrie)*, pp. 86-107 (<http://www.inovatiасociala.ro/index.php/jurnal/article/view/49>, http://www.inovatiасociala.ro/pdf/art_1361646173.pdf)

2. sunt o **soluție la respectiva problemă** socială;
3. activitățile sau produsele/ serviciile/ lucrările oferite au cel puțin un **aspect inovator** – o schimbare de proces, de produs, o schimbare organizațională care, chiar dacă nu sunt absolut noi, sunt percepute ca noi în contextul în care sunt aplicate;
4. au potențialul de a produce **schimbare socială**, o schimbare structurală culturală, normativă sau regulatoare a societății (de ex., nu putem vorbi despre inovație atunci când este introdus un nou tip de formular sau când este introdusă o nouă procedură de înregistrare a beneficiarilor unui serviciu);
5. produc un **beneficiu pentru grupuri de indivizi, comunități și/sau societate în ansamblu**, și nu pentru indivizi particulari – inovația socială nu este produsă cu scopul de a satisface nevoile unui individ anume sau ale grupului său de proveniență, ci are un impact dincolo de acesta, la un nivel macro;
6. **scopul principal al respectivei inovații nu este profitul** – activitățile și serviciile inovatoare sunt motivate de scopul de a răspunde unei nevoi sociale, fiind difuzate prin organizații, indivizi sau întreprinderi al căror scop principal este social.

1.3.2. Teme orizontale

În cadrul proiectului, solicitanții vor evidenția, în secțiunea relevantă din cadrul aplicației electronice, contribuția proiectului la temele orizontale stabilite prin POCU 2014-2020. Prin activitățile propuse în cadrul proiectului va trebui să asigurați contribuția la cel puțin una din temele orizontale privind **egalitatea de șanse și non-discriminarea**, respectiv **dezvoltarea durabilă**. În acest sens, solicitanții pot avea în vedere *Ghidul privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014-2020*:

- Partea I Egalitatea de șanse și de tratament

http://www.fonduri-ue.ro/images/files/documente-relevante/orientari_beneficiari/Ghid.egalitate.sanse.1.pdf

- Partea a II-a Dezvoltarea durabilă

http://www.fonduri-ue.ro/images/files/documente-relevante/orientari_beneficiari/Ghid.egalitate.sanse.2.pdf

1.4 Tipuri de solicitanți eligibili în cadrul apelului

În cadrul acestei cereri de propuneri de proiecte solicitanții eligibili sunt entitățile de economie socială existente.

Solicitantul trebuie să fie organizație legal constituită în România, aparținând uneia dintre categoriile de persoane juridice prevăzute în Legea nr. 219/2015 privind economia socială, și anume:

1. **societăți cooperative de gradul I**, care funcționează în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată;
2. **cooperative de credit**, care funcționează în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

3. **asociații sau fundații**, care funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;
4. **case de ajutor reciproc ale salariaților**, care funcționează în baza Legii nr. 122/1996 privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, republicată;
5. **case de ajutor reciproc ale pensionarilor**, care sunt înființate și funcționează în baza Legii nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cu modificările și completările ulterioare;
6. **federații sau uniuni** ale persoanelor juridice de la 1-5;
7. **orice alte categorii de persoană juridică** care respectă, conform actelor legale de înființare și organizare, cumulativ, definiția și principiile economiei sociale prevăzute în Legea economiei sociale,

atestată ca întreprindere socială sau aflată în curs de atestare, al cărei sediu social și, dacă e cazul, punct de lucru se află într-una din *regiunile mai puțin dezvoltate (Centru, Sud-Est, Sud Muntenia, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia)*.

Regiunile de dezvoltare vizate vor fi selectate din sistemul electronic, din lista predefinită.

Dacă întreprinderea socială are filiale cu personalitate juridică distinctă, acestea pot depune cerere de ajutor de minimis în nume propriu, cu respectarea regimului întreprinderilor unice² (a se vedea și Schema *de minimis*).

Solicitantul va completa Declarația tip privind respectarea criteriilor de atestare ca întreprindere socială (Anexa 5), declarând pe proprie răspundere că respectă la data depunerii cererii de finanțare, și, în eventualitatea aprobării acesteia, pe toată durata derulării proiectului, criteriile prevăzute de Legea economiei sociale la art. 8, alin. 4, și anume:

- a) *acționează în scop social și/sau în interesul general al comunității;*
- b) *alocă minimum 90% din profitul realizat scopului social și rezervei statutare;*
- c) *se obligă să transmită bunurile rămase în urma lichidării către una sau mai multe întreprinderi sociale;*
- d) *aplică principiul echității sociale față de angajați, asigurând niveluri de salarizare echitabile, între care nu pot exista diferențe care să depășească raportul de 1 la 8.*

Solicitanții ale căror cereri de finanțare sunt aprobate vor prezenta atestatul de întreprindere socială la semnarea contractului de finanțare.

² Cf. art. 2, alin. 2 din Regulamentul (UE) NR. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, **întreprinderea unică** include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- i. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
- ii. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- iii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- iv. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la literele a-d sunt considerate "întreprinderi unice".

Solicitanții trebuie să fi fost înregistrați juridic și activi fiscal (bilanț încheiat și înregistrat la organele fiscale) cu minimum 1 an înainte de data depunerii cererii de finanțare.

Cererea de finanțare nu se poate depune în parteneriat.

1.5 Durata proiectului

Durata maximă de implementare a proiectului este de **24 de luni**.

După încheierea proiectului, solicitantul are obligația să asigure sustenabilitatea întreprinderii pentru o perioadă de **minimum 6 luni** și să mențină condițiile care au stat la baza atestării ca întreprindere socială pentru **minimum 24 de luni** de la finalizarea perioadei de implementare a proiectului.

1.6 Grup țintă

În cadrul prezentei cereri de propuneri de proiecte, grupul țintă al proiectului va fi format din

- *persoane din întreprinderi sociale existente, și anume:*
 - personal angajat în cadrul întreprinderii solicitante;
 - membri/ asociați/ acționari care fac parte din întreprinderea solicitantă conform actelor de organizare și funcționare;
 - voluntari (cu contract de voluntariat) din cadrul întreprinderii solicitante – maximum 25% din numărul total al persoanelor din grupul țintă.

Condiția apartenenței la aceste categorii poate fi îndeplinită de persoanele din grupul țintă la momentul depunerii cererii de finanțare și/sau pe parcursul derulării proiectului.

Proiectul va preciza categoriile de grup țintă cărora li se adresează, precum și nevoile sociale ale fiecăreia dintre aceste categorii.

Pentru a putea beneficia de sprijin, întreprinderea socială solicitantă trebuie să aibă un grup țintă de minimum 10 persoane, aparținând uneia sau mai multora dintre categoriile menționate.

1.7 Indicatori

Indicatorul specific priorității de investiție 9v Promovarea antreprenoriatului social și a integrării profesionale în întreprinderile sociale și promovarea economiei sociale și solidarare pentru a facilita accesul la locuri de muncă face obiectul monitorizării performanțelor programului, în ansamblu, și se constă în următorul **indicator de realizare:**

4S63 Entități de economie socială (din care: din zona rurală) sprijinite

Acest tip de indicator este colectat de Autoritatea de Management.

Indicatori de realizare	
Cod	Denumire indicator

Indicatori de realizare	
Cod	Denumire indicator
4S63	Entități de economie socială (din care: din zona rurală) sprijinite

1.8. Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte

În cadrul prezentului apel de proiecte lansat în contextul Axei prioritare 4, prioritatea de investiții 9.v, O.S. 4.16 din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, bugetul total alocat este de **20.000.000 euro (cofinanțarea UE + cofinanțarea națională)**, disponibilă exclusiv pentru **regiunile mai puțin dezvoltate (Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, Centru, Sud-Est și Sud-Muntenia)**, din care cofinanțarea UE este de 17.000.000 euro (reprezentând 85%), iar cofinanțarea națională este de 3.000.000 euro (reprezentând 15%).

1.9. Valoarea minimă și valoarea maximă a proiectului și cofinanțarea națională (cofinanțarea publică și cofinanțarea proprie)

Valoarea minimă a proiectului va fi de **40.000 euro**, iar cea maximă va fi de **100.000 euro**. Valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* acordate unei întreprinderi unice³ nu poate depăși suma de 200.000 euro pe durata a trei exerciții financiare. Solicitantul va furniza informații privind ajutorul *de minimis* primit în ultimele trei exerciții financiare prin completarea Anexei 4 – Declarația privind ajutorul *de minimis*.

Contribuția eligibilă minimă a solicitantului reprezintă procentul din valoarea totală eligibilă a proiectului propus, care va fi suportat de solicitant. În cadrul prezentului ghid al solicitantului – condiții specifice, pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor *de minimis*, contribuția minimă a solicitantului din totalul costurilor eligibile este **0**.

1.10 Regiunea/ regiunile de dezvoltare vizate de apel

Prezentul apel este dedicat **exclusiv regiunilor mai puțin dezvoltate (Centru, Sud-Est, Sud Muntenia, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia)**, **regiunea București-Ilfov fiind exceptată** de la finanțare pentru prioritatea de investiții 9.v.

³ Cf. art. 2, alin. 2 din Regulamentul (UE) NR. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, **întreprinderea unică** include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- v. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
- vi. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- vii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- viii. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, prin una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la literele a-d sunt considerate "întreprinderi unice".

Întreprinderile de economie socială care beneficiază de sprijin în cadrul acestui program trebuie să aibă atât sediul social, cât și, după caz, punctul/punctele de lucru unde se desfășoară proiectul, într-una din cele șapte regiuni mai puțin dezvoltate ale României.

1.11 Incidența ajutorului *de minimis*

Activitățile eligibile prevăzute în prezentul ghid fac obiectul unei scheme *de minimis*.

Schema de ajutor *de minimis* nu se aplică și nu se acordă:

- a) întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoarele pescuitului și acvaculturii, reglementate de Regulamentul (CE) nr. 104/2000 al Consiliului din 17 decembrie 1999 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 17/21.01.2000;
- b) întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole, astfel cum sunt enumerate în Anexa 1 a Tratatului CE;
- c) întreprinderilor care-și desfășoară activitatea în sectorul transformării și comercializării produselor agricole, prevăzute în Anexa nr. 1 a Tratatului CE, în următoarele cazuri:
 - atunci când valoarea ajutorului este stabilită pe baza prețului sau a cantității produselor în cauză achiziționate de la producătorii primari sau introduse pe piață de întreprinderile în cauză;
 - atunci când ajutorul este condiționat de transferarea lui parțială sau integrală către producători primari.
- d) pentru activitățile legate de export către țări terțe sau către state membre, respectiv ajutoarele legate direct de cantitățile exportate, ajutoarele destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;
- e) pentru activitățile condiționate de utilizarea preferențială a produselor naționale față de cele importate;
- f) pentru activitățile pentru achiziția de vehicule de transport rutier de mărfuri.

Prin urmare, activitățile nu vor viza domeniile exceptate de la schema de ajutor *de minimis* evidențiate mai sus.

CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării

2.1 Eligibilitatea solicitantului

În plus față de prevederile specifice din prezentul ghid, se vor avea în vedere secțiunile relevante din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*.

2.2 Eligibilitatea proiectului

În plus față de prevederile specifice din prezentul ghid, se vor avea în vedere secțiunile relevante din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*.

2.3 Eligibilitatea cheltuielilor

Listă orientativă privind încadrarea cheltuielilor aferente proiectului în categoriile/
subcategoriile de cheltuieli conform MySMIS:

Cheltuielile directe care intră sub incidența ajutorului *de minimis*

Categorie MySMIS	Subcategorii MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli aferente managementului de proiect	Cheltuieli salariale cu managerul de proiect	▶ Salarii
Cheltuieli salariale	Cheltuieli salariale cu personalul implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect)	▶ Salarii
	Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajator)	▶ Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)
Cheltuieli cu deplasarea	Cheltuieli cu deplasarea pentru grupul tinta	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli de deplasare ocazionate de activitățile proiectului ▶ Cheltuieli pentru cazare ▶ Cheltuieli cu diurna personalului propriu ▶ Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) ▶ Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării
Cheltuieli cu servicii	Cheltuieli pentru consultanță și expertiză	▶ Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate, pentru care beneficiarul nu are expertiza necesară (de exemplu formare profesională, consiliere profesională, consultanță antreprenorială, marketing și promovare, publicitate, servicii de accesibilizare), licențe, brevete, franchise și alte costuri de transfer

		de know how
	Cheltuieli cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Servicii de transport de materiale și echipamente ▶ Pachete complete conținând transport, cazarea și/sau hrana participanților/ personalului propriu ▶ Organizarea de evenimente
Cheltuieli cu taxe/ abonamente/ cotizații/ acorduri/ autorizații necesare pentru implementarea proiectului:	Cheltuieli cu taxe/ abonamente/ cotizații/ acorduri/ autorizații necesare pentru implementarea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Achiziționare de publicații, cărți, reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, în format tipărit, audio și/ sau electronic ▶ Taxe de eliberare a certificatelor de calificare/ absolvire ▶ Taxe de participare la programe de formare/ educație ▶ Alte taxe/ abonamente/ cotizații/ acorduri/ autorizații necesare pentru implementarea proiectului:
Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile	Cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse similare necesare proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Materiale consumabile strict aferente activitățile proiectului
Cheltuieli generale de administrație	Cheltuieli generale de administrație	<ul style="list-style-type: none"> ▶ telefoane, fax, internet, acces la baze de date ▶ Servicii poștale și/sau servicii curierat ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> ○ întreținere echipamente ○ reparații echipamente ○ întreținere mijloace de transport ○ reparații mijloace de transport ▶ Arhivare documente ▶ Amortizare active ▶ Cheltuieli financiare ▶ Prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) achiziționate in

		<p>cadrul proiectului și pentru polite de raspundere profesionala achizitionate in cadrul proiectului</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului
Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Închiriere sedii, inclusiv depozite ▶ Închiriere spații pentru desfășurarea diverselor activități ale operațiunii ▶ Închiriere echipamente ▶ Închiriere vehicule ▶ Închiriere diverse bunuri
Cheltuieli de leasing	Cheltuieli de leasing fără achiziție (leasing operațional)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Rate de leasing (operațional) plătite de utilizatorul de leasing pentru: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente ○ Vehicule ○ Diverse bunuri mobile și imobile
Cheltuieli de tip FEDR (în limita de 10% din valoarea totală a proiectului)	Cheltuieli de tip FEDR	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Construcții: <ul style="list-style-type: none"> ○ Reabilitare/ modernizare/extindere clădiri, ▶ Instalații tehnice ▶ Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru) ▶ Utilaje și echipamente tehnologice și funcționale ▶ Alte echipamente: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente de calcul și echipamente periferice de calcul ○ Cablare rețea internă ○ Achiziționare și instalare de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități ○ Mobilier, birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale ○ Alte cheltuieli pentru investiții ▶ Cheltuieli pentru avize, acorduri, autorizații: <ul style="list-style-type: none"> ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității certificatului de urbanism; ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității autorizației de construcție; ▶ Obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețelele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie

		<p>electrică, telefonie;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Obținerea acordului de mediu; ▶ Obținerea avizului PSI; ▶ Obținerea avizelor sanitare de funcționare. ▶ Cheltuieli privind proiectarea și ingineria: ▶ Elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de prefezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție); ▶ Plata verificării tehnice a proiectului; ▶ Elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament; ▶ Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de teren: studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenului. <ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier <ul style="list-style-type: none"> ○ Cheltuieli conexe organizării de șantier. ▶ Cheltuieli pentru asigurarea utilităților și/sau reabilitarea și modernizarea utilităților: <ul style="list-style-type: none"> ○ Alimentare cu apă, canalizare; ○ Alimentare cu gaze naturale; ○ Agent termic; ○ Căi de acces; ○ Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități; ○ Energie electrică ▶ Accesibilizarea clădirilor/ inclusiv a spațiilor interioare pentru persoane cu dizabilități (de exemplu toalete accesibilizate). Toate lucrările de accesibilizare trebuie să fie efectuate în conformitate cu Normativul tehnic NP051 ▶ Accesibilizarea locurilor de muncă în vederea desfășurării activității în cadrul întreprinderilor sociale de inserție.
--	--	--

IMPORTANT!

Vor fi decontate cheltuielile salariale **doar pentru personalul implicat în implementarea proiectului**, și nu pentru activitatea curentă a întreprinderii.

În plus față de prevederile specifice din prezentul ghid, se vor avea în vedere secțiunile relevante din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*.

CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare

În plus față de prevederile specifice din prezentul ghid, se vor avea în vedere secțiunile relevante din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020* și *Anexa 3: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare*.

CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție

4.1. Descriere generală

Cu privire la evaluarea și selecția cererilor de finanțare depuse, se vor avea în vedere secțiunile relevante din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*.

4.2. Depunerea și soluționarea contestațiilor

Se vor avea în vedere secțiunile relevante din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

CAPITOLUL 5. Contractarea proiectelor – descrierea procesului

Se vor avea în vedere secțiunile relevante din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*.

CAPITOLUL 6. Anexe

Prezentul ghid are următoarele anexe:

- Anexa 1** Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității
- Anexa 2** Criteriile de evaluare și selecție tehnică și financiară
- Anexa 3** Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare

La cererea de finanțare se vor anexa următoarele documente:

- Anexa 4** Declarație pe propria răspundere privind ajutoarele *de minimis* (copie în format .pdf) – cf. model anexat
- Anexa 5** Declarație pe propria răspundere privind îndeplinirea criteriilor de întreprindere socială cf. Legii 219/2015 (copie în format .pdf) – cf. model anexat
- Anexa 6** Cerere de atestare ca întreprindere socială înregistrată la Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă (copie în format .pdf)
- Anexa 7** Ultimul bilanț încheiat și înregistrat la organele fiscale (copie în format .pdf)